

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XVIII. (a) Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

C A P U T XVI.

(a) Idem.

DE jure verò patronatus in præscripta capella, hoc tuæ discretioni mandamus, ut si prædictus R. ipsum comparavit, cùm inconveniens sit, & penitus in honestum vendi jus (b) patronatus, contractum illum sub. ap. rem. irritum denuncies manere, ipsumque Apostolica auctoritate fretus non differas revocare.

N O T Æ.

(a) *[Dem.]* In prima collectione, sub hoc titulo cap. 20. ita legitur; & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 17. tantum legitur *Idem*: sed in eadem appendice, p. 47. cap. 1. legitur ut in præsenti à Raymundo transcribitur: & forsitan eandem causam spectat textus in cap. ad aures 19. hoc tit. in eadem collectione, ubi sub eadem inscriptione hæc verba leguntur: *[Ad aures nostras pervenit, quod Rober-* tus, & W. de Crotona iuspatronatus Ecclesiæ emere non dubitavit, & Canonice de Stodeleja tantas molestias intulit, persecutio[n]es, & gravamina, quod metu, & dolo illius seducti, juri suo penitus renunciaverunt. Unde quoniam cùm iuspa-

tronatus connexum sit spirituali, nemini licitum est vendere illud, d. t. p. A. s. m. quat. utraque parte ante convocatâ, rei veritatem diligentius inquiras, & si ita esse inveneris, prædicto R. super patronatu Ecclesiæ, oc. & ap. rem perpetuum silentium imponas, & prædicti Canonici jus, quod ibi habebant, si Prior eorum metu capit, quod idem R. se abscessum fide, ut fertur, firmavit, eidem renunciaverit, integrè facias restitui, non obstantibus litteris nostris (si qua sunt) tacita veritate impletar.] De Cantuariensi Metropoli nonnulla notavi in cap.... de rescript.

(b) *Juspatronatus.*] Primo & principaliter, quia est spiritualibus annexum, cap. quanto 3. de judic. Lotherius de re benef. lib. 2. cap. 9. Simil tamen cùm universitate bonorum alienari valer, ut probavi supra in cap. 1.

C A P U T XVII.

(a) Idem.

NUllus laicus (b) decimas, aut (c) Ecclesiæ, aut quidquid ecclesiastici juris est, sine concessione sui Pont. nec monasteriis, nec canoniciis offerat: & si quis Episcopus improbitatis, & (d) avaritiae causa consentire noluit, Romano (e) Pontifici nuncietur, & quod offerendum est, tunc de licentia ejus offeratur.

N O T Æ.

(a) *[Dem.]* Nec in prima collectione, ubi sub hoc tit. cap. 21. reperitur hic textus; nec post Concilium Lateran. p. 15. cap. 18. exprimitur Praelatus, cui retribuat Pontifex forsitan legem generalem condere in præsenti voluit, & ita non ab aliquo Prælato consultus, sed motu proprio præsentem editit constitutionem.

(b) *Decimas.*] Juxta tradita in cap. ad Apolloniæ, de his quæ sunt à Prælat.

(c) *Ecclesiæ.*] Idei beneficia ipsa, seu Ecclesiæ, ad proprietatem, non verò iuspatronatus; quia illud sine Episcopi consensu locis religiosis donari potest, cap. illud 8. hoc tit. ubi textum hunc exposui.

(d) *Avaritia causæ.*] Forsitan petendo redem:

ptionem, seu penitentiam, de quibus egi in Capite 1. de capellis monachorum.

(e) *Romano Pontifici.*] Sed quare non est adeundus Metropolitanus immediatus superior, ut consenserit illum præstet, vel Episcopum illum præstare cogat? Variè fatis aciunt Doctores congettæ à Barbosa hinc, sed placet sententia Sebastiani Cœsarisi de Ecclesiæ hierarch. disput. 5. §. 2. num. 21. quem suppresso nomine sequitur Barbosa in præsenti, videlicet, quod cum consensu Episcopi in præsenti desideretur pro solennitate ipsius actus, ex cap. consultationibus, de donat. non potest suppleri per Metropolitanum, sed tantum per ipsum Summum Pontificem, ut probat doct. ipse Barbosa; poterat tamen Archiepiscopus cogere ipsum Episcopum, ut consensum præstaret.

C A P U T XVIII.

(a) Idem.

SIgnificasti. *Et infra:* Cæterum si Episcopi post promotionem suam præsentationes personarum ad Ecclesiæ à patronis earum pro Ecclesiæ sibi commissis adepti succint, personæ idoneæ, quas ad eas vacantes repræsentaverint, sunt admittenda.

Uuu 4 NOTÆ

N O T A E.

1. (a) **I**dem.] Ita etiam legitur in prima collectio ne, sub hoc tit. cap. 22. & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 19. legitur Norvicensi Episcopo; unde cognoscitur, in praesenti referri partem textus in cap. significati 9. de offic. deleg. ubi extat integra Decretalis. Verba autem, quae in praesenti referuntur plenam lucem accipiunt ex Concilio Araucic. 1. can. 10. ubi ita sanxerunt PP. Si quis Episcoporum in aliena civitatis territorio Ecclesiam adficare disponit, vel profundissimi negotio, aut ecclesiastica utilitate, vel pro quaunque suorum opportunitate, premisâ licentia adficandi (qua prohibere hoc nefas est) non praesumat dedicationem, que illi omnimode reservatur, in cuius territorio Ecclesia as-

surgit: reservata vero adificatori Episcopo haec gratia, ut quos desiderat clericos in re sua videre, ipsos ordinet is, in cuius civitatis territorio est; vel si ordinatio jam sunt, ipsos habere acquiescat, & omnis Ecclesia ipsius gubernatio ad eum, in cuius civitatis territorio Ecclesia surrexit, pertinebit. Concessum ergo fuit Episcopis patronis, ut etiam in Ecclesiis existentibus in aliena diocesi possint presentare presbyteros, & virtute hujus presentationis debeat admitti a propriis Episcopis, in quorum territoriis Ecclesia illae erant. Unde quod de Episcopis constitutis Ecclesiis in aliena diocesi in dicto canone cauimus, hic protrahitur ad casum, in quo ad Episcopum jam consecratum juspatronatus in aliquibus Ecclesiis aliena diocesis pervenit; nam tunc etiam potest propriâ auctoritate in eis presbyteros instituere.

C A P U T X I X.

Idem Abbatii (a) S. Albani.

Consultationibus. *Et infra:* De cætero si aliquis clericus ab ordinatio iudice in Ecclesia aliqua institutus fuerit ad representationem illius, qui ejusdem Ecclesie credebatur esse patronus, & postea juspatronatus alius evicerit in iudicio; clericus qui institutus est, non debet ab Ecclesia ipsa propter hoc removeti, si tempore presentationis suæ ille, qui cum præsentavit, juspatronatus Ecclesie possidebat. Si vero non possidebat juspatronatus, sed tantum credebatur esse patronus, cum non esset, nec possessionem patronatus haberet, secundum consuetudinem Anglicanam poterit ab eadem Ecclesia removeti. Donationes vero, vel concessiones Ecclesiarum, si quæ fiant privatis personis, viventibus illis, qui ipsas Ecclesiæ possident, nullius debent esse momenti: si religiosis fratribus locis, ratae debent haberri; ita quidem, quod personæ quæ jamdictas Ecclesiæ possident, sine ipsarum assensu eis in vita sua non debeat spoliari.

N O T A E.

1. (a) **S**ancti Albani.] Ita legendum est, ut legitur in cap. 23. sub hoc tit. in compil. & post Concilium Lateran. p. 15. cap. 20. & in cap. consultationibus, de offic. deleg. cap. consultationi, de donat. ubi extant aliae partes hujus textus.

C O M M E N T A R I U M.

2. **E**x hoc textu communiter deducitur, clericum præsentatum ab eo, qui est in quasi possessione jurispatronatus, non esse removendum ab Ecclesia, etiæ evincatur juspatronatus à vero possesso: quod etiam probatur ex cap. querimoniam, hoc tit. l. 9. tit. 15. partit. 1. & docent Barbosa lib. 3. juris eccles. cap. 12. num. 183. Gutierrez lib. 3. canon. q.

42. Mancinus sacri jnr. controv. differt. 9. cap. 8. Salgado de protec. Regia 43. p. cap. 1. num. 160. Tondutus de benef. p. 2. cap. 4. §. 9. num. 11. & latè probavi in cap. querelam de elect. Id tamen ita accipendum est, si ipse bona fidei possessor erat; nam si cum mala fide juspatronatus possidebat, sicut non facit fructus suos, ita nec presentare valer, ut docuerunt Lambertinus de jure parv. lib. 2. p. 1. q. 3. art. 2. 3. & 7. Garcia de benef. 5. p. cap. 5. num. 69. Lotherius lib. 1. de re benef. q. 34. num. 18. Cabedo de Patronatu Regio, cap. 8. num. 2. & 7. Lara de annivers. lib. 2. cap. 9. num. 4. Salgado de Regia prot. 3. p. cap. 1. num. 160. Tondutus tom. 1. refol. p. 1. de benef. cap. 4. §. 9. Illustr. Ramos pro Episcop. Lusit. propos. 1. §. 1. num. 48. Commentarium hujus textus dedi in d. cap. querelam.

C A P U T X X.

Idem Eborac. (a) Archiepiscopo.

Suggestum est auribus nostris, quod cum Ecclesia de Ochona, ac de Borales, Saïter, & de Land. de assensu Domini fundi, & auctoritate Eboracenfis Archiepiscopi Ecclesie B. Petri Eborac. concessæ, & assignatae sint in præbendam, Canonici de (b) Novoburgo concessionem illam attenuare, & irritare nituntur occasione donationis, quam sibi afferunt prius factam fuisse. Unde quoniam licet in donationibus Eccle-